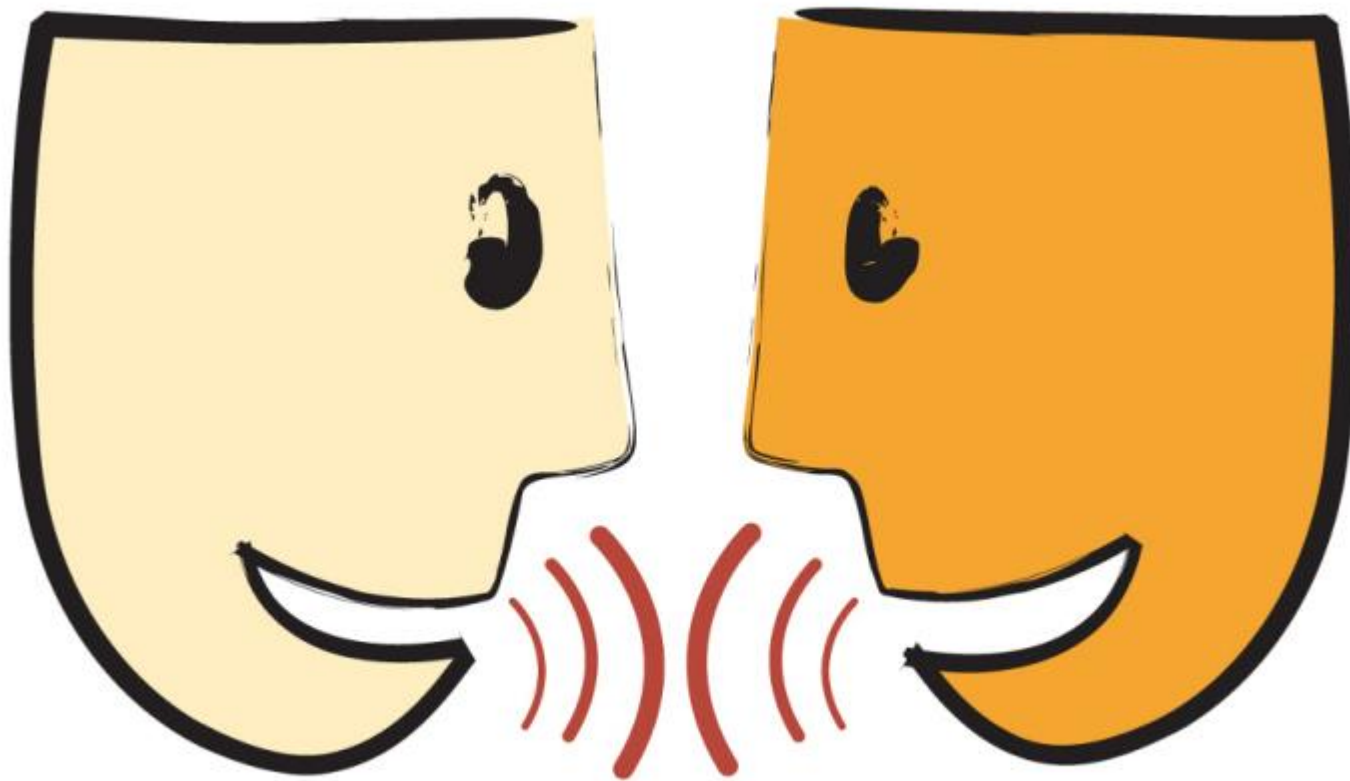

Vijf zinnetjes om meer diepgang te krijgen in een gesprek met kleuters

- door [Helena Taelman](#)
- Geplaatst op [12/06/2016](#) 23/06/2016
- [blog over onderzoek naar kleuteronderwijs](#)

Gesprekken in de klas bestaan vaak uit een vast patroon: kennisvraag, antwoord, feedback van de leerkracht. Op onze ontmoetingsdag benadrukte onderzoeker Chiel van der Veen dat zulke gesprekken onvoldoende uitdaging bieden om te leren denken en communiceren.

Het is simpel

De volgende zinnen kan je als kleuterleerkracht gebruiken om dit patroon te doorbreken, en te gaan voor meer diepgang (Van der Veen et al., 2016):

Zin

Motivatie

Kun je daar nog iets meer over zeggen? Dus jij zegt...?	Daag kinderen uit om hun ideeën en gedachten te delen, uit te breiden en te verhelderen. (Geef de leerling ruimte om het met je eens/oneens te zijn.)
Wie kan herhalen wat Boris net zei?	Daag kinderen uit echt naar elkaar te luisteren en elkaars ideeën serieus te nemen.
Waarom denk je dat? Gaat het altijd op die manier?	Stimuleer kinderen om te redeneren.
Ben je het eens met wat Sara net zei? Waarom?	Daag kinderen uit om samen te denken en voort te bouwen op elkaars ideeën
Wat bedoel je precies? Waarom is het belangrijk dat we naar elkaar luisteren?	Daag kinderen uit te reflecteren op (reacties op) hun communicatieve uitingen en het verloop van het gesprek

Is het zo simpel?

Geautomatiseerde gespreksgewoontes zijn niet zo gemakkelijk te veranderen (Hindman et al., 2015). Chiel Van der Veen raadt ons aan om telkens te focussen op één of twee zinnestjes in plaats van alles tegelijk te willen. Dan lukt het wel om ze eigen te maken. Dat klopt met mijn eigen ervaring. Ik herinner me dat we in het Wereldwoordenproject focusten op een variant op het vierde zinnestje: “En wat denk jij? En jij? En jij?” De kleuterleerkrachten namen dit heel snel over.

Verder raadt Chiel van der Veen aan om jezelf in gesprek met kleuters op te nemen en te herbekijken. Ook video-opnames van collega's zijn erg leerrijk. Ook dit is een gouden tip, ondersteund door wetenschappelijk onderzoek (o.m. [Best Foot Forward project](#)).

Last but not least, staat of valt natuurlijk alles met een prikkelend gespreksthema.

Leestip

- [Veen, C., van Kruistum, C. J., & Oers, B. V. \(2016\). MODEL2TALK. Dialogische gesprekken in de kleuterklas. LBBO Beter Begeleiden.](#)
- De volledige presentatie van Chiel van der Veen vind je [hier](#). Hij had het nog over twee andere interessante evoluties in het kleuteronderwijs: het integrale kindcentrum, en het belang van eigen initiatief van de kleuterleerkracht zelf.
- Hindman, A. H., Snell, E. K., Wasik, B. A., Lewis, K. N., Hammer, C. S., & Iannone-Campbell, C. (2015). Research and practice partnerships for professional development in early childhood: Lessons from ExCELL-e. *Journal of Education for Students Placed at Risk (JESPAR)*, 20(1-2), 12-28.